

ΙΔΡΥΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΓΚΥΡΙΑΣ

ΙΟΥΛΙΟΣ 2014

- A. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΛΙΜΑ (ΕΛΛΑΔΑ – ΕΕ-28– ΕΥΡΩΖΩΝΗ)**
- B. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ –ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ –ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ – ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ**
- Γ. ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ (ΕΛΛΑΔΑ – ΕΕ-28– ΕΥΡΩΖΩΝΗ)**

4 Αυγούστου 2014

Το IOBE διεξάγει κάθε μήνα από το 1981 Έρευνες Οικονομικής Συγκυρίας στις επιχειρήσεις στους τέσσερις τομείς της οικονομίας και, από τον Μάιο του 2008, και στους καταναλωτές. Οι έρευνες αποτελούν μέρος του κοινού εναρμονισμένου προγράμματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (DG ECFIN) και τα αποτελέσματά τους χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του δείκτη οικονομικού κλίματος σε Ελλάδα και στις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες, ενώ δημοσιεύονται αναλυτικά στις εκδόσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι αναλύσεις που δημοσιεύονται κάθε μήνα με τη μορφή αυτής της έκδοσης στηρίζονται στα πρωτογενή, αναλυτικά στοιχεία για πάνω από 1000 επιχειρήσεις και αντιπροσωπευτικό δείγμα 1500 καταναλωτών, όπως προκύπτουν από τις έρευνες που διεξάγει αποκλειστικά και μόνο το IOBE για την Ελλάδα για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Επόμενο δελτίο: **2 Οκτωβρίου 2014**

A. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΛΙΜΑ: ΕΕ-28, ΕΥΡΩΖΩΝΗ, ΕΛΛΑΔΑ**Ε.Ε – ΕΥΡΩΖΩΝΗ: Μικρή επιδείνωση στο οικονομικό κλίμα στην ΕΕ, σταθερότητα στην Ευρωζώνη**

Το οικονομικό κλίμα τον Ιούνιο επιδεινώνεται ελαφρά στην ΕΕ, αλλά παραμένει σταθερό στην Ευρωζώνη, με το σχετικό δείκτη να χάνει 0,6 μονάδες στην πρώτη περίπτωση και να διευρύνεται οριακά στη δεύτερη, φθάνοντας αντίστοιχα στις 105,8 και 102,2 μονάδες, ανώτερα του μακροχρόνιου μέσου όρου του¹. Αναλυτικότερα:

Στην **Ευρωζώνη**, το κλίμα παρέμεινε επί της ουσίας αμετάβλητο, το οποίο οφείλεται στο γεγονός ότι το σταθερό κλίμα στην Βιομηχανία και οι ανοδικές τάσεις στις Κατασκευές ισορρόπησαν τόσο την μικρή κάμψη της καταναλωτικής εμπιστοσύνης, όσο και την επιδείνωση των επιχειρηματικών προσδοκιών στις Υπηρεσίες και το Λιανικό εμπόριο. Συγκεκριμένα, στις **Κατασκευές**, ο δείκτης κλίματος καταγράφει θετική μεταβολή που φθάνει τις +3,5 μονάδες, ενώ αισθητά μικρότερη είναι η αντίστοιχη αύξηση στη **Βιομηχανία** (+0,5). Στις **Υπηρεσίες**, η πτώση του δείκτη είναι μικρή (-0,8), ενώ στο **Λιανικό εμπόριο** το κλίμα μεταβάλλεται αμελητέα (-0,6). Τέλος, η **καταναλωτική εμπιστοσύνη** χάνει κατά μέσο όρο 0,9 μονάδες, ενώ σε επίπεδο χωρών, από τις πέντε μεγαλύτερες οικονομίες της ζώνης του ευρώ, οι συνολικές προσδοκίες βελτιώνονται στην Ιταλία (+1,6), την Γαλλία (+0,5) και την Ολλανδία (+0,4) και επιδεινώνονται στην Γερμανία (-0,5) και την Ισπανία (-0,6).

Στην **ΕΕ** το οικονομικό κλίμα αποδυναμώνεται ελαφρά (-0,6), ενώ στο Ην. Βασίλειο, τη μία από τις δύο μεγαλύτερες οικονομίες εκτός Ευρωζώνης, καταγράφει έντονα αρνητική μεταβολή (-3,3), με τον αντίστοιχο δείκτη στην Πολωνία να μεταβάλλεται οριακά αρνητικά (-0,9). Σε τομεακό επίπεδο, οι προσδοκίες στην ΕΕ αποκλιμακώνονται ήπια στις Υπηρεσίες και στο Λιανικό εμπόριο, ενώ στη Βιομηχανία ο σχετικός δείκτης παραμένει αμετάβλητος, όπως και στην Ευρωζώνη. Στις Κατασκευές αντίθετα, σημειώνεται αισθητή βελτίωση στο σχετικό δείκτη, όπως και στην Ευρωζώνη, ενώ τέλος, η καταναλωτική εμπιστοσύνη στην ΕΕ υπόκειται σε ελαφρά μείωση. Αναλυτικότερα:

- Στη **Βιομηχανία**, οι δείκτες επιχειρηματικών προσδοκιών διαμορφώνονται στις -2,5 και τις -3,8 μονάδες σε ΕΕ και Ευρωζώνη αντίστοιχα. Οι προβλέψεις για την εξέλιξη της παραγωγής βελτιώνονται ελαφρά και στις δύο ζώνες, εξέλιξη ανάλογη με εκείνη στις εκτιμήσεις για τα επίπεδα παραγγελιών και ζήτησης στην Ευρωζώνη, με τις αντίστοιχες στην ΕΕ να υποχωρούν οριακά. Στις εκτιμήσεις για τα αποθέματα καταγράφεται οριακή κλιμάκωση και στις δύο ζώνες.
- Στις **Υπηρεσίες**, οι δείκτες προσδοκιών διαμορφώνονται στις +8,9 και +3,6 μονάδες αντίστοιχα σε ΕΕ και Ευρωζώνη. Οι εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για την τρέχουσα δραστηριότητά τους επιδεινώνονται αισθητά τόσο στην ΕΕ όσο και στην Ευρωζώνη, ενώ οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση κερδίζουν έδαφος σε αμφότερες τις ζώνες. Αντίθετα, οι προβλέψεις των επιχειρήσεων για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη της ζήτησης υποχωρούν 2-3 μονάδες σε ΕΕ και Ευρωζώνη.
- Στο **Λιανικό Εμπόριο**, οι σχετικοί δείκτες διαμορφώθηκαν στις +2,0 μονάδες στην ΕΕ και τις -2,5 μονάδες στην Ευρωζώνη. Οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα επιχειρηματική δραστηριότητα

¹ Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στη Γαλλία αναθεωρήθηκε ελαφρά τον Ιούλιο σε σύγκριση με το δελτίο Τύπου του Ιουνίου, προκαλώντας μια προς τα πάνω διόρθωση κατά ένα δεκαδικό ψηφίο στο συνολικό δείκτη της Ευρωζώνης (στις 102,2 μονάδες).

χάνουν 2 μονάδες στην ΕΕ και επιδεινώνονται οριακά στην Ευρωζώνη, ενώ οι εκτιμήσεις για τα αποθέματα υποδηλώνουν μικρή κλιμάκωση στην ΕΕ και οριακή στην Ευρωζώνη αντίστοιχα. Τέλος, ανοδικά κινείται ο δείκτης των προβλέψεων για τις πωλήσεις τους επόμενους μήνες και στην περίπτωση της ΕΕ, ενώ φθίνει οριακά στην Ευρωζώνη.

- Στις **Κατασκευές**, ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών κινείται στις -23,0 και -28,2 μονάδες σε ΕΕ και Ευρωζώνη αντίστοιχα. Τόσο στην ΕΕ όσο και στην Ευρωζώνη, οι αρνητικές προβλέψεις για το επίπεδο των εργασιών βελτιώνονται ελαφρά, όπως επίσης και οι προβλέψεις για την απασχόληση, με εντονότερο ωστόσο ρυθμό.
- Ο **Δείκτης Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης** διαμορφώνεται στις -5,5 και -8,4 μονάδες στην ΕΕ και την Ευρωζώνη αντίστοιχα. Οι αρνητικές προβλέψεις των καταναλωτών για την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους μεταβάλλονται οριακά θετικά τόσο στην ΕΕ όσο και στην Ευρωζώνη, με τις προβλέψεις για την οικονομική κατάσταση της χώρας να επιδεινώνονται σε αμφότερες τις δύο ζώνες. Οριακή είναι και η άνοδος της πρόθεσης για αποταμίευση και στην Ευρωζώνη, ενώ οι προβλέψεις για την εξέλιξη της ανεργίας εντείνονται ελαφρά σε αμφότερες τις ζώνες.
- Τέλος, ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις **Χρηματοοικονομικές Υπηρεσίες** (δεν περιλαμβάνεται στο δείκτη οικονομικού κλίματος) αποδυναμώνεται ήπια και στις δύο ζώνες, φθάνοντας στις 17,1,8 (από 20,8) και τις 14,2 (από 16,4) μονάδες αντίστοιχα στην ΕΕ και την Ευρωζώνη. Από τα επιμέρους στοιχεία, οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων και οι προβλέψεις της ζήτησης στο επόμενο τρίμηνο επιδεινώνονται σε αμφότερες τις ζώνες, και ανάλογα κινούνται οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα πορεία της ζήτησης, τόσο στην ΕΕ, όσο και στην Ευρωζώνη.

Πίνακας 1: Δείκτες Οικονομικού Κλίματος (1990-2013=100, εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)¹

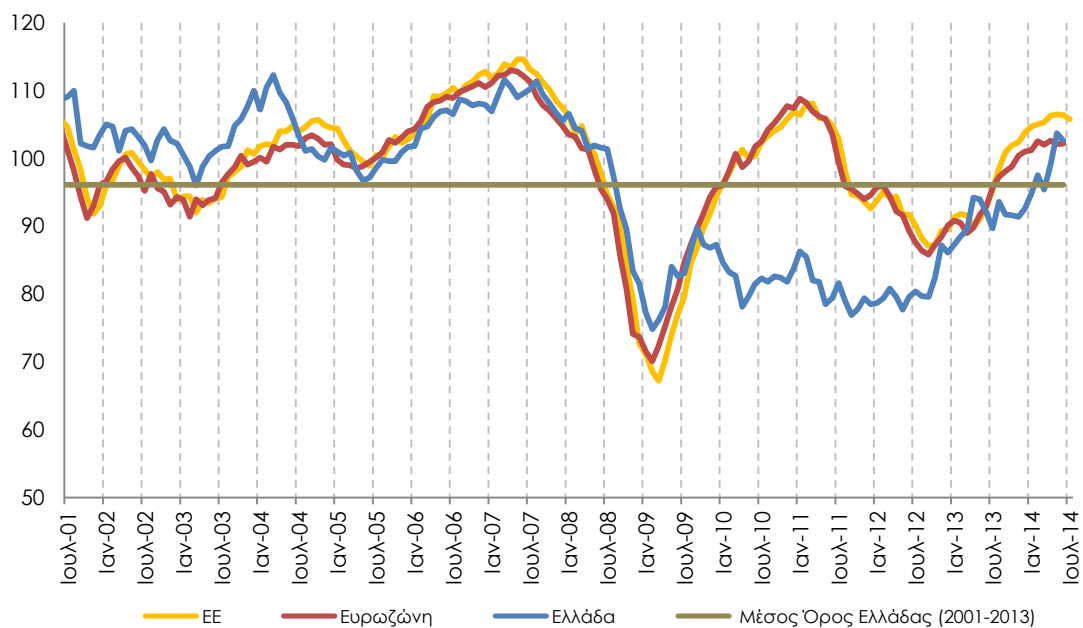
Περιοχή	Ακραίες τιμές ²		Μέσος όρος										
	Min	Max	2001-2013	2009	2010	2011	2012	2013					
ΕΕ-28	67,2 Μαρ-09	114,1 Ιουν-07	99,0	79,6	101,9	101,3	91,0	95,9					
Ευρωζώνη	70,0 Μαρ-09	113,5 Ιαν-01	98,4	80,8	101,4	102,2	90,8	93,8					
Ελλάδα	74,4 Μαρ-09	111,9 Απρ-04	96,1	82,3	82,3	81,0	80,3	90,8					
Περιοχή	2013												
	I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	Ο	N	Δ	
ΕΕ-28	91,3	91,8	91,6	89,9	91,0	92,8	95,4	98,5	100,9	101,9	102,4	103,8	
Ευρωζώνη	90,1	90,8	90,5	89,0	89,8	91,7	92,9	95,7	97,3	98,1	98,8	100,4	
Ελλάδα	86,1	87,3	88,5	89,5	94,2	94,0	92,1	89,7	93,6	91,7	91,6	91,4	
Περιοχή	2014												
	I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	Ο	N	Δ	
ΕΕ-28	104,7	105,0	105,3	106,3	106,5	106,4	105,8						
Ευρωζώνη	101,0	101,2	102,5	102,0	102,6	102,1	102,2						
Ελλάδα	92,6	94,8	97,5	95,4	99,1	103,7	102,6						

¹ Ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος είναι το σταθμισμένο άθροισμα των Δεικτών Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία, τις Κατασκευές, το Λιανικό Εμπόριο, τις Υπηρεσίες και του Δείκτη Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης.

² Οι ακραίες τιμές αναφέρονται στην περίοδο 2001-2012, σε όλους τους πίνακες

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

Διάγραμμα 1: Δείκτες Οικονομικού Κλίματος Ε.Ε-28 και Ελλάδα (1990-2013=100, εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

ΕΛΛΑΔΑ: Ελαφρά διόρθωση του κλίματος και της καταναλωτικής εμπιστοσύνης

Ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος στην Ελλάδα τον Ιούλιο κινείται ελαφρά πτωτικά και διαμορφώνεται στις 102,3 (από 103,7) μονάδες, διορθώνοντας την υψηλή επίδοση εξαετίας που είχε σημειωθεί τον προηγούμενο μήνα. **Αν και στις Υπηρεσίες, τη Βιομηχανία και το Λιανικό Εμπόριο καταγράφεται οριακή ανάκαμψη προσδοκιών, στις Κατασκευές το κλίμα επιδεινώνεται. Επίσης καταγράφεται ελαφρά μείωση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης, μετά από τέσσερις μήνες ανοδικής πορείας. Η προσαρμογή των προσδοκιών που παρατηρείται τον Ιούλιο, μετά την πρόσφατη άνοδο, μπορεί να εξηγηθεί εν μέρει από το γεγονός ότι σε βραχυπρόθεσμο ορίζοντα ξεκινά μια περίοδος αυξημένων φορολογικών υποχρεώσεων οι οποίες ενδεχομένως δεν είχαν πλήρως προεξοφληθεί.** Αναλυτικότερα:

- στη **Βιομηχανία**, οι προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη της παραγωγής και οι εκτιμήσεις για το τρέχον επίπεδο παραγγελιών και ζήτησης κερδίζουν έδαφος, αν και ο δείκτης των αποθεμάτων ενισχύεται.
- στις **Υπηρεσίες**, οι εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για την τρέχουσα δραστηριότητά τους υποχωρούν ήπια, όπως και οι προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη της ζήτησης, ενώ αντίθετα οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση βελτιώνονται αισθητά.
- στο **Λιανικό Εμπόριο**, οι αρνητικές εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις ισοσκελίζονται, ενώ οι προβλέψεις για τις βραχυπρόθεσμες προοπτικές υποχωρούν, με το δείκτη των αποθεμάτων να κινείται ελαφρώς πτωτικά.
- στις **Κατασκευές**, οι αρνητικές προβλέψεις για το πρόγραμμα εργασιών των επιχειρήσεων βελτιώνονται ελαφρά, ενώ αντίθετα κινείται ο δείκτης πρόβλεψης για την απασχόληση, επιδεινώνεται αισθητά.
- στην **Καταναλωτική Εμπιστοσύνη**, οι προβλέψεις για την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού και εκείνες για την οικονομική κατάσταση της χώρας το επόμενο 12μηνο υποχωρούν ήπια, ενώ οι προθέσεις για αποταμίευση βελτιώνονται ελαφρά, όπως συμβαίνει και με τις προβλέψεις για την εξέλιξη της ανεργίας.

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ: Μικρή επιδείνωση των προσδοκιών, ανοδικές τάσεις στην εξαγωγική δραστηριότητα

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία κινήθηκε ελαφρώς πτωτικά τον Ιούλιο, στις 98,9 (από 99,9) μονάδες, παραμένοντας κοντά στο υψηλότερο επίπεδο των τελευταίων έξι ετών. **Οι περισσότερες από τις βασικές μεταβλητές του δείκτη καταγράφουν μικρή βελτίωση τον Ιούλιο. Ωστόσο, οι προβλέψεις για την εξέλιξη της παραγωγής, καθώς και των πωλήσεων τους προσεχείς μήνες κινούνται προς την αντίθετη κατεύθυνση, καθορίζοντας την τάση του δείκτη προσδοκιών.** Αναλυτικά:

α) Σε **επίπεδο παραγγελιών και τρέχουσας ζήτησης**, ο σχετικός δείκτης, παρότι αρνητικός, εξομαλύνεται περαιτέρω στις -15 μονάδες (από -22 τον Ιούνιο και -27 τον Μάιο), με το 23% (από 27%) των επιχειρήσεων να δηλώνει χαμηλές για την εποχή παραγγελίες και το 8% να αναφέρει το αντίθετο.

β) Στις **προβλέψεις για την εξέλιξη της παραγωγής τους προσεχείς 3-4 μήνες**, ο σχετικός δείκτης κινείται πτωτικά, στις +22 (από +26) μονάδες, με το 31% (από 36%) των επιχειρήσεων να προβλέπει άνοδο της παραγωγής του το επόμενο τρίμηνο και το 1/10 εκ νέου μείωσή της.

γ) Ανοδική είναι η τάση που καταγράφεται στις εκτιμήσεις για τα **αποθέματα έτοιμων προϊόντων**, με το σχετικό ισοζύγιο να επανέρχεται σε θετικά επίπεδα και να διαμορφώνεται στις 5 μονάδες (από -1). Το 13% (από 12%) των επιχειρήσεων αναφέρει υψηλά και το 9% (από 12%) χαμηλά για την εποχή αποθέματα.

δ) Οι τάσεις στους δείκτες που συνδέονται με την **εξαγωγική δραστηριότητα των επιχειρήσεων** είναι ανοδικές: οι **εκτιμήσεις για τις εξαγωγές το τελευταίο τρίμηνο** κερδίζουν αισθητά έδαφος (+20 από +5 μον. το σχετικό ισοζύγιο) και παράλληλα οι **εκτιμήσεις για τις παραγγελίες και τη ζήτηση εξωτερικού** (-13 από -21 μον. ο δείκτης) και οι **προβλέψεις για εξαγωγές τους προσεχείς μήνες** (+29 από +25 μον.) βελτιώνονται ελαφρώς.

ε) Οι **προβλέψεις για τις πωλήσεις τους προσεχείς μήνες** επιδεινώνονται ελαφρώς, με το σχετικό ισοζύγιο να διαμορφώνεται στις +22 μονάδες (από +27) και το 1/3 των επιχειρήσεων να αναμένει άνοδο πωλήσεων στο επόμενο διάστημα. Αντίθετα, μικρή βελτίωση εμφανίζεται στις **εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις**, με το σχετικό δείκτη να φθάνει στις +18 (από +11) μονάδες.

στ) Οι **μήνες εξασφαλισμένης παραγωγής** αυξάνονται οριακά τον Ιούλιο, φθάνοντας στους 4,4 (από 4,3), ενώ ανοδικά κινείται και το ποσοστό **χρησιμοποίησης εργοστασιακού δυναμικού**, ανερχόμενο στο 70,1% (από 68,9%).

ζ) Ο δείκτης **προβλέψεων για την απασχόληση** μεταβάλλεται θετικά, φθάνοντας στις 10 (από -2) μονάδες, με το 16% των επιχειρήσεων να προβλέπουν ενίσχυση της απασχόλησης εντός του προσεχούς τριμήνου και το 5% (από 10%) πτώση της.

η) Στις **προβλέψεις για τις μεταβολές των τιμών**, ο σχετικός αρνητικός δείκτης παραμένει σχεδόν στο επίπεδο του Ιουνίου, στις -11 μονάδες, με το 85% (από 86%) των επιχειρήσεων να προβλέπει και πάλι σταθερότητα τιμών το επόμενο τρίμηνο και το 9% (από 12%) εκ νέου άνοδό τους.

θ) Σχετικά με τα ερωτήματα που τίθενται ανά τρίμηνο, οι **εκτιμήσεις για τις νέες παραγγελίες** κινούνται ανοδικά, με το σχετικό ισοζύγιο να ανέρχεται στις +8 (από +5) μονάδες. Το 14% (από

12%) των επιχειρήσεων του τομέα αναφέρει πτώση των νέων παραγγελιών του και το 22% (από 17%) δηλώνει αυξημένες νέες παραγγελίες.

ι) Ως προς τους **λόγους που παρεμποδίζουν την παραγωγική δραστηριότητα**, το 2/5 των επιχειρήσεων (από 1/3) εκτιμά απρόσκοπτη επιχειρηματική λειτουργία, ενώ από τις υπόλοιπες, το 37% δηλώνει ως σημαντικότερο εμπόδιο την ανεπάρκεια ζήτησης, το 11% την κεφαλαιακή ανεπάρκεια και ένα 7% τους παράγοντες που συνδέονται με την ύφεση και την τρέχουσα οικονομική συγκυρία και το υψηλό ενεργειακό κόστος.

κ) Τέλος, στο τριμηνιαίο ερώτημα σχετικά με τις **προβλέψεις των επιχειρήσεων για τον προορισμό των εξαγωγών τους στους προσεχείς μήνες**, καταγράφεται βελτίωση σε σχέση με τη μέτρηση Απριλίου προς όλες τις αγορές, κυρίως όμως προς τις λοιπές χώρες (+23 από +13 μον.) και τις χώρες της ΕΕ (+22 από +15 μον. το ισοζύγιο) και λιγότερο προς τις Βαλκανικές (+15 από +13 μον.).

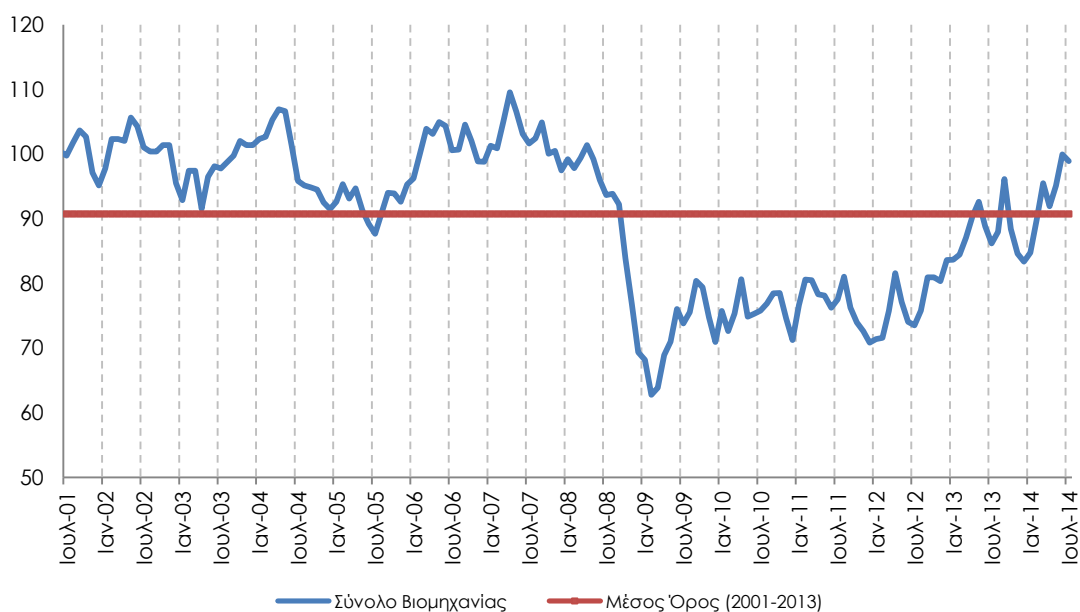
Πίνακας 2: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία

Τομέας		Ακραίες τιμές			Μέσος όρος						
Βιομηχανία (1996-2006=100)		Min	Max	2001-2013	2009	2010	2011	2012	2013		
		62,8 Φεβ-09	109,5 Απρ-07	90,7	72,1	75,8	76,9	77,2	87,8		
2013											
Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
83,7	84,4	87,1	90,3	92,6	88,8	86,2	88,0	96,1	88,4	84,6	83,4
2014											
Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
84,7	89,9	95,5	91,9	95,1	99,9	98,9					

Σημείωση: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση τις προβλέψεις παραγωγής, τις εκτιμήσεις για το ύψος των αποθεμάτων και τις εκτιμήσεις για τις παραγγελίες και τη ζήτηση.

Πηγή: IOBE

Διάγραμμα 2: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία (1996-2006=100)

Πηγή: IOBE

Σε επίπεδο βασικών τομέων, οι επιχειρηματικές προσδοκίες εμφανίζουν διαφορετικές τάσεις, με αυτές στα Ενδιάμεσα Αγαθά να υποχωρούν και στους άλλους τομείς να κινούνται ανοδικά. Αναλυτικότερα:

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στα **Καταναλωτικά Αγαθά** μεταβάλλεται θετικά, αλλά ήπια και τον Ιούλιο, φθάνοντας στις 103,7 (από 103,2) μονάδες. Από τους βασικούς δείκτες, το αρνητικό ισοζύγιο παραγγελιών και εγχώριας ζήτησης βελτιώνεται στις -5 (από -14) μονάδες, και η προβλεπόμενη παραγωγή εντείνεται ελαφρά (στις +34 από +31 μον. ο δείκτης). Ο δείκτης των αποθεμάτων κινείται ανοδικά και πλέον σε θετικά επίπεδα, στις +7 (από -4) μονάδες, ενώ από τα υπόλοιπα στοιχεία, ο δείκτης των προβλέψεων για τις προβλεπόμενες εξαγωγές εκτινάσσεται στις +35 (από +11) μονάδες, με τις παραγγελίες και ζήτηση εξωτερικού να κερδίζουν επιπλέον 9 μονάδες (στις -2 το ισοζύγιο). Οι προβλέψεις για την απασχόληση εμφανίζονται ιδιαίτερα αισιόδοξες (+18 μον. ο δείκτης), με το 74% των επιχειρήσεων να αναμένουν σταθερότητα και το 22% (από 10%) να αναμένει περαιτέρω θετικές εξελίξεις. Οι τιμές παραμένουν και τον Ιούλιο στα ίδια επίπεδα (στις -17 μον. ο σχετικός δείκτης). Στα ερωτήματα τριμήνου, ανοδικά κινούνται οι νέες παραγγελίες (+15 από +9 μον. το σχετικό ισοζύγιο), με το ποσοστό των επιχειρήσεων που αναφέρει απρόσκοπτη δραστηριότητα να αυξάνεται στο 48%. Ως προς τις προβλέψεις για τις εξαγωγές βάσει προορισμού, αυτές προς τις λοιπές αγορές διευρύνονται έντονα, με το σχετικό δείκτη να ανέρχεται από τις +4 στις +24 μονάδες, ενώ ηπιότερα αυξάνονται εκείνες προς την ΕΕ (+30 από +13) και προς τα Βαλκάνια (+19 από +7).

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στα **Κεφαλαιουχικά Αγαθά** βελτιώνεται αισθητά τον Ιούλιο, φθάνοντας τις 101,9 (από 89,9) μονάδες. Η ανάκαμψη εκπορεύεται από την παραμονή του θετικού ισοζυγίου προβλέψεων για την παραγωγή στα ίδια επίπεδα (+16 μον.) και την έντονη πτώση στο δείκτη των εκτιμήσεων για τα αποθέματα (-14 από -3 μον.). Τις εξελίξεις αυτές επισφραγίζει η αισθητή βελτίωση στις εκτιμήσεις για τις παραγγελίες και τη ζήτηση (στις -20 από -45 μον. ο σχετικός δείκτης). Ως προς τους εξαγωγικούς δείκτες, οι εκτιμήσεις για τις τρέχουσες εξαγωγές και τις παραγγελίες και τη ζήτηση εξωτερικού καταγράφουν άνοδο στα σχετικά ισοζύγια, ενώ αντίθετα οι προβλέψεις εξαγωγών του επόμενου τριμήνου σημειώνουν επιδείνωση. Οι προβλέψεις για την απασχόληση του κλάδου παραμένουν αμετάβλητες (-8 μον. ο δείκτης), ενώ ως προς τις τιμές, ο σχετικός δείκτης κινείται ανοδικά φθάνοντας στις +3 μονάδες, με το 96% των επιχειρήσεων να αναμένει σταθερότητα. Στα ερωτήματα τριμήνου, ανοδικά κινούνται οι νέες παραγγελίες (+14 από -5 μον. το σχετικό ισοζύγιο), με το ποσοστό των επιχειρήσεων που αναφέρει απρόσκοπτη δραστηριότητα να αυξάνεται οριακά στο 29%. Ως προς τις προβλέψεις για τις εξαγωγές βάσει προορισμού, ο δείκτης προς χώρες της ΕΕ αυξάνεται κατακόρυφα, φθάνοντας τις +45 μονάδες (από +5), ενώ ήπια υποχωρούν εκείνες προς τα Βαλκάνια (+3 από +14) και προς τις λοιπές χώρες (+43 από +54).

Πτωτικά κινείται ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στα **Ενδιάμεσα Αγαθά** τον Ιούλιο, καθώς περιορίστηκε στις 93,0 (από 97,2) μονάδες. Ο δείκτης προβλέψεων για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη της παραγωγής υποχωρεί κατά 11 μονάδες αλλά παραμένει θετικός (στις +11 μον.), αν και οι εκτιμήσεις για τις τρέχουσες παραγγελίες και τη ζήτηση είναι αρνητικές, όσο και τον Ιούνιο (-24 μον. το ισοζύγιο). Στα αποθέματα καταγράφεται οριακή αύξηση (στις +7 από +6 μον. το ισοζύγιο), ενώ στα υπόλοιπα στοιχεία δραστηριότητας, ανοδική είναι η τάση στις τρέχουσες εξαγωγές του τομέα και πτωτική στις προβλεπόμενες. Ως προς την προβλεπόμενη απασχόληση, άνοδος παρατηρείται στο ποσοστό των επιχειρήσεων που αναμένουν αύξησή της σε σχέση με εκείνες που προβλέπουν μείωση (+5 από +15), με το σχετικό αρνητικό ισοζύγιο να ανακάμπτει

φτάνοντας στις +3 μονάδες και το 87% (από 78%) να μην αναμένει μεταβολές. Στις τιμές, ο σχετικός δείκτης μεταβάλλεται ελαφρώς, από τις -11 στις -8 μονάδες. Στα ερωτήματα τριμήνου, πτωτικά κινούνται οι νέες παραγγελίες (-2 από +2 μον. το σχετικό ισοζύγιο), με το ποσοστό των επιχειρήσεων που αναφέρει απρόσκοπτη δραστηριότητα να παραμένει στο 34%. Ως προς τις προβλέψεις για τις εξαγωγές βάσει προορισμού, αυτές προς τις λοιπές αγορές αυξάνονται οριακά, φτάνοντας τις +18 μονάδες (από +14), ενώ ήπια πτωτικά κινούνται εκείνες προς την ΕΕ (+8 από +20) και προς τα Βαλκάνια (+13 από +19).

ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ: Σταθεροποίηση των επιχειρηματικών προσδοκιών, αλλά με χαμηλή δραστηριότητα

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Κατασκευές παρέμεινε σε ανοδική τροχιά για δεύτερο μήνα, φθάνοντας στις 84,1 μονάδες. Η εξέλιξη αυτή οφείλεται κυρίως στα Δημόσια έργα, αλλά και στο γεγονός ότι οι περισσότεροι δείκτες δραστηριότητας περιορίσαν το πολύ αρνητικό πρόσημό τους. **Οι αρνητικές προβλέψεις για το επίπεδο των προγραμματισμένων εργασιών αμβλύνονται τον Ιούλιο, τόσο στις Ιδιωτικές Κατασκευές όσο και στα Δημόσια έργα, ενώ οι προβλέψεις για την απασχόληση υποχωρούν οριακά.** Αναλυτικά, ο αρνητικός δείκτης προβλέψεων για το πρόγραμμα εργασιών των επιχειρήσεων κερδίζει 6 μονάδες (στις -54) τον Ιούλιο, αν και επτά στις δέκα επιχειρήσεις διατυπώνουν και πάλι απαισιόδοξες προβλέψεις για το επίπεδο των εργασιών τους το επόμενο τρίμηνο, με το 15% (από 9%), ωστόσο να αναφέρει το αντίθετο. Το ισοζύγιο προβλέψεων για την απασχόληση υποχωρεί 7 μονάδες και διαμορφώνεται στις +14 μονάδες, ενώ από τα υπόλοιπα στοιχεία δραστηριότητας, οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα πορεία εργασιών των επιχειρήσεων βελτιώνονται οριακά (-22 από -26 μονάδες ο σχετικός δείκτης). Οι μήνες εξασφαλισμένης δραστηριότητας διευρύνονται στους 12,1 (από 10,9), ενώ σε επίπεδο τιμών, το σχετικό αρνητικό ισοζύγιο διατηρείται στις -27 μονάδες. Τέλος, διευρύνεται οριακά στο 11% (από 10%) το ποσοστό των επιχειρήσεων του τομέα που αναφέρουν απρόσκοπτη επιχειρηματική λειτουργία, ενώ από τις υπόλοιπες επιχειρήσεις, το 31% επισημαίνει την ανεπαρκή χρηματοδότηση, το 30% τη χαμηλή ζήτηση και το 26% παράγοντες όπως η γραφειοκρατία, ο έντονος ανταγωνισμός κ.α. ως τα βασικότερα εμπόδια που επηρεάζουν τη δραστηριότητά του.

Αναλυτικότερα στους επιμέρους κλάδους:

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις **Ιδιωτικές Κατασκευές** κινείται πτωτικά τον Ιούλιο, στις 54,0 μονάδες (από 63,0 τον προηγούμενο μήνα), υψηλότερα ωστόσο έναντι της αντίστοιχης περυσινής του επίδοσης (41,8 μονάδες). Στην πτώση του δείκτη συνέβαλε κυρίως ο έντονα αρνητικός δείκτης προβλέψεων για την απασχόληση (-26 από -1 μον.), αφού το χαμηλό επίπεδο προγραμματισμένων εργασιών (-63 από -69 μον. το ισοζύγιο) περιορίστηκε ελαφρά. Από τα υπόλοιπα στοιχεία, οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα πορεία εργασιών των επιχειρήσεων επιδεινώνονται περαιτέρω (-28 από -16 μον. ο σχετικός δείκτης), ενώ οι μήνες εξασφαλισμένης δραστηριότητας ανέρχονται από το ιστορικά χαμηλό επίπεδο του Ιουνίου (2,5 μήνες), σε φυσιολογικά επίπεδα τιμών (4,7 μήνες έναντι 4,9 την αντίστοιχη περυσινή περίοδο). Σε επίπεδο τιμών, οι αποπληθωριστικές προσδοκίες φέρνουν το σχετικό δείκτη στις -10 (από -16) μονάδες, ενώ τέλος, μόνο 3% των επιχειρήσεων δεν αναφέρει προσκόμματα στη λειτουργία του. Αντιθέτως, το 50% των ερωτηθέντων δηλώνουν ως βασικότερο εμπόδιο τη χαμηλή ζήτηση, το 29% την ανεπάρκεια χρηματοδότησης και το 19% τους λοιπούς παράγοντες.

Συνεχίζει σε ανοδική τροχιά ύστερα από την πτώση του Μαΐου ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις **Κατασκευές Δημοσίων Έργων**, καθώς ανήλθε εκ νέου, φθάνοντας στις 95,2

(από 93,0) μονάδες. Η προγραμματισμένη δραστηριότητα του κλάδου περιορίζεται ελαφρώς (στις -51 μον. το ισοζύγιο), με το δείκτη προβλέψεων για την απασχόληση να καταγράφει μικρή υποχώρηση (στις +26 μον.). Από τα υπόλοιπα στοιχεία, οι εκτιμήσεις για τις τρέχουσες εργασίες των επιχειρήσεων βελτιώνονται (-20 από -30 μον. το ισοζύγιο), ενώ στις τιμές, η αποπληθωριστική τάση οξύνεται ήπια (-32 από -30 μον. ο δείκτης). Τέλος, διευρύνεται οριακά στο 14% το ποσοστό των επιχειρήσεων που δηλώνει απρόσκοπτη επιχειρηματική λειτουργία, με το 28% να αναφέρει την τρέχουσα οικονομική κατάσταση, το 24% τη χαμηλή ζήτηση και το 32% την ελλιπή χρηματοδότηση ως τα κυριότερα λειτουργικά εμπόδια.

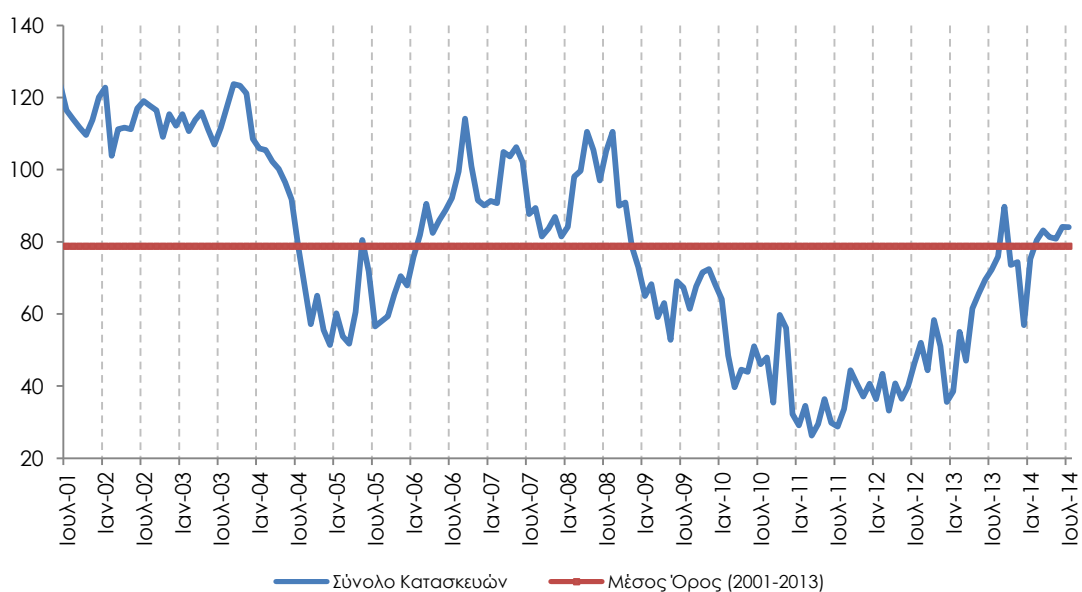
Πίνακας 3: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Κατασκευές

Τομέας		Ακραίες τιμές			Μέσος όρος							
Κατασκευές (1996-2006=100)		Min	Max	2001-2013	2009	2010	2011	2012	2013			2013
		26,3 Μαρ-11	123,8 Σεπ-03	78,6	65,5	47,4	34,2	43,2				65,0
2013												
Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ	
38,5	55,0	47,1	61,5	65,7	69,5	72,3	75,9	89,7	73,6	74,4	56,9	
2014												
Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ	
75,2	80,4	83,2	81,3	80,9	84,2	84,1						

Σημείωση: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση τις εκτιμήσεις για το πρόγραμμα των εργασιών και τις προβλέψεις για την απασχόληση.

Πηγή: IOBE

Διάγραμμα 3: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Κατασκευές (1996-2006=100)

Πηγή: IOBE

ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ: Ενίσχυση ζήτησης και ρευστοποίηση αποθεμάτων ενισχύουν τις προσδοκίες

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στο **Λιανικό Εμπόριο** διαμορφώνεται τον Ιούλιο σε επίπεδο υψηλότερο από εκείνο του Ιουνίου, στις 96,8 μονάδες (από 94,4) και αισθητά μεγαλύτερο από ότι πριν ένα χρόνο (72,4 μονάδες). **Οι εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις, μεταβάλλονται από αρνητικές σε θετικές, ενώ παρόλο που οι αισιόδοξες προβλέψεις για τη**

βραχυπρόθεσμη εξέλιξη της ζήτησης εξασθενούν σχετικά, η ρευστοποίηση αποθεμάτων λόγω κι των θερινών εκπτώσεων στηρίζει το δείκτη. Σε κλαδικό επίπεδο, οι προσδοκίες εμφανίζουν ανοδικές τάσεις σε όλους σχεδόν τους εξεταζόμενους κλάδους, με εξαίρεση παραδόξως τα Πολυκαταστήματα. Αναλυτικά, οι αρνητικές εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για τις τρέχουσες πωλήσεις τους αλλάζουν τάση, με το σχετικό δείκτη να κινείται πλέον στις +4 (από -2) μονάδες και το 34% (από 40%) των επιχειρήσεων να αναφέρει χαμηλές πωλήσεις. Από την άλλη, ο δείκτης προβλέψεων για την εξέλιξη των πωλήσεων το επόμενο τρίμηνο εξασθενεί κατά 6 μονάδες, κινούμενος στις +13 μονάδες. Στις εκτιμήσεις για τα αποθέματα, ο σχετικός δείκτης μειώνεται στις -3 (από +4) μονάδες, υποδηλώνοντας ρευστοποιήσεις λόγω και των εκπτώσεων. Από τα υπόλοιπα στοιχεία δραστηριότητας, το θετικό ισοζύγιο (+8 μονάδες) στις παραγγελίες προς προμηθευτές ισοσκελίζεται, όμως καταγράφεται αισθητή εξασθένηση στις προβλέψεις για την απασχόληση (+10 από +42 μον. ο δείκτης). Ως προς τις τιμές, ο σχετικός αρνητικός δείκτης για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη τους κινείται στις -11 μονάδες (από -1), με το 83% (από 76%) των επιχειρήσεων να αναμένει όμως σταθερότητα το επόμενο διάστημα.

Πίνακας 4: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στο Λιανικό Εμπόριο

Τομέας		Ακραίες τιμές		Μέσος όρος							
Λιανικό Εμπόριο (1996-2006=100)		Min	Max	2001-2013	2009	2010	2011	2012	2013		
		50,8 Ιουλ-10	124,3 Μαι-07	88,4	80,4	59,2	58,9	57,1	70,2		
2013											
Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
62,6	60,3	64,2	65,4	79,5	73,9	72,4	72,9	69,4	71,2	74,6	75,5
2014											
Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
79,9	82,4	79,5	80,1	86,2	94,4	96,8					

Σημείωση: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση τις εκτιμήσεις και τις προβλέψεις για τις πωλήσεις και τις εκτιμήσεις για το ύψος των αποθεμάτων.

Πηγή: IOBE

Διάγραμμα 4: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στο Λιανικό Εμπόριο (1996-2006=100)

Πηγή: IOBE

Οι εξελίξεις σε επιμέρους κλάδους του Λιανικού εμπορίου είναι οι εξής:

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στα **Τρόφιμα – Ποτά – Καπνός** ανακάμπτει και τον Ιούνιο, κινούμενος στις 98,3 (από 93,4) μονάδες, υψηλότερα και σε σχέση με τον αντίστοιχο περυσινό μήνα (68,5 μονάδες). Ως προς τις τρέχουσες πωλήσεις, ο σχετικός δείκτης ενισχύεται στις +12 (από +8) μονάδες, ενώ μικρή υποχώρηση καταγράφει το ισοζύγιο των πωλήσεων της επόμενης περιόδου (+37 από +41 μον.). Στα αποθέματα, ο σχετικός δείκτης υποχωρεί αισθητά (-1 από +16 μον.), ενώ στις προβλέψεις των παραγγελιών προς προμηθευτές, αλλά και σε εκείνες για την απασχόληση, καταγράφονται έντονες αρνητικές μεταβολές (στις +19 από +30 και στις +14 από +67 μον. τα σχετικά ισοζύγια). Τέλος, στις τιμές, ο σχετικός αρνητικός δείκτης υποχωρεί ήπια στις -4 (από +1) μονάδες, με το 1/10 (από 1/5) των επιχειρήσεων να προβλέπει μείωση τιμών.

Ανοδικά κινείται τον Ιούλιο και ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στα **Υφάσματα – Ένδυση – Υπόδηση**, ο οποίος αγγίζει τις 120,2 (από 108,5) μονάδες, επίδοση πολύ υψηλότερη σε σύγκριση με την αντίστοιχη περσινή (75,9 μον.). Από τα βασικά στοιχεία δραστηριότητας, οι εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις κινούνται ανοδικά (στις +27 από +4 μον. το σχετικό ισοζύγιο), όπως επίσης και ο δείκτης των προβλέψεων για τις πωλήσεις της επόμενης περιόδου (+27 από +16 μον.). Στα αποθέματα δεν παρατηρούνται μεταβολές, με τον αντίστοιχο δείκτη να κινείται στις -11 (από -10) μονάδες, ενώ από τα υπόλοιπα στοιχεία δραστηριότητας, ανοδική είναι η τάση στις παραγγελίες προς προμηθευτές το επόμενο τρίμηνο (+23 από +2 μον. το ισοζύγιο) όπως και εκείνη για τις προβλέψεις για την απασχόληση (+12 από +9 μον. ο δείκτης). Τέλος, στις τιμές, οι αποπληθωριστικές τάσεις εξομαλύνονται (στις -6 από -10 μον. ο δείκτης), με το 6% (από 10%) των επιχειρήσεων να προβλέπει μείωσή τους και το 94% σταθερότητα.

Οι επιχειρηματικές προσδοκίες στα **Είδη Οικιακού Εξοπλισμού** ενισχύονται και τον Ιούλιο, για πέμπτο διαδοχικό μήνα, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις 92,9 (από 88,1) μονάδες, υψηλότερα σε σχέση με τα αντίστοιχα περσινά του επίπεδα (59,3 μον.). Οι εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις αλλάζουν πρόσημο (+7 από -9 μον. ο δείκτης) και είναι πια θετικές, όπως και οι προβλέψεις για τις πωλήσεις της επόμενης περιόδου, που φθάνουν τις +14 (από -6) μονάδες. Όμως από την άλλη πλευρά οι εκτιμήσεις για τα αποθέματα κινούνται ανοδικά (+11 από -8 μον. το ισοζύγιο), γεγονός που υποδηλώνει διόγκωση, ενώ ο αρνητικός δείκτης στις προβλέψεις των παραγγελιών προς προμηθευτές το επόμενο τρίμηνο κερδίζει 7 μονάδες και διαμορφώνεται στις -3. Οι προβλέψεις για την απασχόληση, αν και παραμένουν αρνητικές, περιορίστηκαν κατά 24 μονάδες (-23 μον. ο δείκτης), ενώ τέλος, στις τιμές, το σχετικό αρνητικό ισοζύγιο διευρύνεται ελαφρά στις -11 (από -9) μονάδες.

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στα **Οχήματα – Ανταλλακτικά** διευρύνεται και διαμορφώνεται τον Ιούλιο στις 128,7 (από 114,5) μονάδες, επίπεδο επίσης υψηλότερο του αντίστοιχου περυσινού (94,1 μον.). Το ισοζύγιο στις εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις του κλάδου διευρύνεται στις +41 (από +14) μονάδες, ενώ αντίθετα πτώση καταγράφει ο δείκτης στις προβλέψεις για τις πωλήσεις της επόμενης περιόδου (+27 από +39 μον.). Στα αποθέματα σημειώνεται περαιτέρω κάμψη του σχετικού αρνητικού ισοζυγίου (στις -32 από -3 μον.), ενώ από τις υπόλοιπες μεταβλητές, οριακή βελτίωση καταγράφεται και στην προβλεπόμενη απασχόληση (+10 από +9 μον. το ισοζύγιο), με το 94% (από 83%) των επιχειρήσεων να αναμένουν σταθερότητα. Στις παραγγελίες προς προμηθευτές σημειώνεται κάμψη στο σχετικό ισοζύγιο, το οποίο κινείται στις +6 (από +27) μονάδες, ενώ τέλος, σε ότι αφορά τις τιμές, ο σχετικός δείκτης κινείται πτωτικά (από τις +13 μονάδες) και ισοσκελίζεται.

Αντίθετα με τους υπόλοιπους κλάδους, οι επιχειρηματικές προσδοκίες στα **Πολυκαταστήματα** επιδεινώνονται τον Ιούλιο, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις 64,5 (από 76,2) μονάδες, σε υψηλότερα πάντως επίπεδα σε σχέση με την αντίστοιχη περυσινή τιμή του (51 μον.). Από τις βασικές μεταβλητές του δείκτη, οι έντονα αρνητικές εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις διευρύνονται περαιτέρω (στις -42 από -21 μον. το ισοζύγιο), εξέλιξη παρόμοια με εκείνη στις πωλήσεις της επόμενης περιόδου (στις -39 από -16 μον. το ισοζύγιο). Στις εκτιμήσεις των αποθεμάτων, το σχετικό ισοζύγιο κινείται ισοσκελισμένο, υποδηλώνοντας κανονικά για την εποχή επίπεδα (στις -2 από +3 μον.), ενώ περιορίζονται ακόμα περισσότερο οι παραγγελίες προς προμηθευτές (-45 από -18 μον. το ισοζύγιο). Ως προς τις προβλέψεις απασχόλησης του κλάδου το επόμενο τρίμηνο, το θετικό ισοζύγιο ισοσκελιζείται (-1 από +35 μον. το ισοζύγιο), ενώ τέλος, στις τιμές, το σχετικό ισοζύγιο παραμένει αμετάβλητο στις +2 μονάδες.

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ: Αμετάβλητες οι επιχειρηματικές προσδοκίες, παρά την άνοδο της ζήτησης

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις **Υπηρεσίες** παραμένει αμετάβλητος τον Ιούλιο, στις 94,5 μονάδες (από 94,2 τον προηγούμενο μήνα). **Από τις συνιστώσες του δείκτη, η βελτίωση στις εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση και τη ζήτηση των επιχειρήσεων, αντισταθμίζεται από μικρή υποχώρηση στις θετικές προβλέψεις της βραχυπρόθεσμης ζήτησης.** Αναλυτικότερα, ο δείκτης των εκτιμήσεων για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων κινείται ανοδικά, στις +19 (από +17) μονάδες, ενώ το θετικό ισοζύγιο των εκτιμήσεων για τη ζήτηση του τρέχοντος τριμήνου διατηρείται στις +22 μονάδες. Ωστόσο, στις προβλέψεις για τη ζήτηση του επόμενου τριμήνου καταγράφεται μικρή υποχώρηση, με το σχετικό δείκτη να χάνει 7 μονάδες (στις +13 μον.) και το 23% των επιχειρήσεων του τομέα να αναμένει εκ νέου άνοδο της ζήτησης, έναντι του 10% που προβλέπει πτώση της. Από τα υπόλοιπα στοιχεία δραστηριότητας, το ισοζύγιο για την απασχόληση παραμένει στα ίδια επίπεδα (+5 μον.), με το 10% (από 12%) των επιχειρήσεων να αναμένει μείωση των θέσεων εργασίας και το 15% να προβλέπει άνοδο. Ως προς τις τιμές, το σχετικό ισοζύγιο χάνει 9 μονάδες και διαμορφώνεται στις -16 μονάδες, ενώ μειώνεται ελαφρά στο 23% (από 27%) το ποσοστό των επιχειρήσεων που δηλώνουν απρόσκοπτη επιχειρηματική λειτουργία. Από τις υπόλοιπες, το 1/4 επισημαίνει την ανεπάρκεια ζήτησης ως βασικότερο εμπόδιο στη λειτουργία του, το 1/3 την ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης και το 14% παράγοντες όπως η οικονομική ύφεση, η καθυστέρηση εισπράξεων Δημοσίου, η υψηλή φορολογία, η ανεπάρκεια ρευστότητας, ο έντονος ανταγωνισμός, η υψηλή γραφειοκρατία κ.α.

Σε επίπεδο βασικών κλάδων των Υπηρεσιών έλαβαν χώρα οι εξής βασικές μεταβολές:

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στα **Ξενοδοχεία – Εστιατόρια – Τουριστικά Πρακτορεία** καταγράφει μικρή διόρθωση τον Ιούλιο κινούμενος στις 108,0 (από 113,3 τον προηγούμενο μήνα) μονάδες, σε επίπεδο ωστόσο υψηλότερο έναντι του αντίστοιχου περυσινού (105,9 μον.). Από τους βασικούς δείκτες, είναι οι αισιόδοξες εκτιμήσεις για την πορεία της τρέχουσας κατάστασης των επιχειρήσεων που εξασθενούν αισθητά (+28 από +41), αλλά και το ισοζύγιο για την τρέχουσα ζήτηση (+6 από +8) και ωθούν σε πτώση το συνολικό δείκτη, με τις προβλέψεις όμως της βραχυπρόθεσμης ζήτησης να παραμένουν αρκετά ικανοποιητικές (+25 μον. το ισοζύγιο). Από τα υπόλοιπα στοιχεία, οι προβλέψεις για την απασχόληση βελτιώνονται ελαφρά (στις +19 από +16 μον. ο δείκτης), όπως και στις τιμές, με το σχετικό ισοζύγιο να κινείται ανοδικά στις +12 (από +6) μονάδες. Τέλος, το 40% αγγίζει το ποσοστό των επιχειρήσεων που δηλώνει απρόσκοπτη επιχειρηματική λειτουργία, με ένα 12% να κρίνει ως επιχειρηματικό εμπόδιο την

ανεπάρκεια ζήτησης και το 41% να θεωρεί ως βασικότερο εμπόδιο την ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης.

Μετά την άνοδο του Ιουνίου, ανακάμπτει εκ νέου ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στους **Ενδιάμεσους Χρηματοπιστωτικούς Οργανισμούς** (δεν περιλαμβάνονται οι Τράπεζες), ο οποίος κινείται στις 96,1 (από 73,3) μονάδες, σε έντονα υψηλότερο επίπεδο από το αντίστοιχο περσινό (69,7 μον.). Από τις μεταβλητές του δείκτη, οι τρέχουσες εκτιμήσεις για την κατάσταση των επιχειρήσεων σχεδόν τριπλασιάζονται (στις +29 από -16 μον. ο δείκτης), άνοδος η οποία συμπληρώνεται από την ήπια άνοδο στις εκτιμήσεις της τρέχουσας ζήτησης (+24 από +13 μον. το ισοζύγιο) και κυρίως στις έντονα θετικές προβλέψεις της βραχυπρόθεσμης ζήτησης (+29 από -6 μον. ο δείκτης). Οι προσδοκίες για την απασχόληση εμφανίζονται έντονα ανοδικές, με το σχετικό ισοζύγιο να φτάνει τις +14 (από τις -31) μονάδες και το δείκτη των τιμών να παραμένει αμετάβλητος (-5 μονάδες). Τέλος, υποχωρεί στο 52% (από 66%), το ποσοστό των επιχειρήσεων του κλάδου που δηλώνουν απρόσκοπτη επιχειρηματική λειτουργία, με το 29% να αναφέρει την ανεπαρκή ζήτηση ως σημαντικότερο εμπόδιο και ένα 19% τους τρέχοντες παράγοντες.

Ανάκαμψη σημειώνει και ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις **Διάφορες Επιχειρηματικές Δραστηριότητες**, φθάνοντας στις 80,1 (από 78,1) μονάδες, κατά πολύ υψηλότερα σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο (58,8 μονάδες). Σε επίπεδο βασικών δεικτών, το ισοζύγιο στις εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων χάνει 3 μονάδες και διαμορφώνεται στις -16, ενώ αντίθετα οι θετικές εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση ισχυροποιούνται (+14 από +3 μονάδες), παρόλο που οι προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη ζήτηση παραμένουν σχεδόν αμετάβλητες (+14 μον. ο δείκτης). Το ισοζύγιο στις προβλέψεις για την απασχόληση κινείται ανοδικά (+14 από -2 μον.), ενώ ως προς τις τιμές, το σχετικό ισοζύγιο κινείται πτωτικά (-8 από -6 μον. ο δείκτης). Τέλος, ένα 11% των ερωτηθέντων δηλώνει εκ νέου απρόσκοπτη επιχειρηματική λειτουργία, με τις μισές επιχειρήσεις να αναφέρουν την ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης και την ανεπάρκεια ζήτησης (33%) ως τα βασικότερα εμπόδια της λειτουργίας τους.

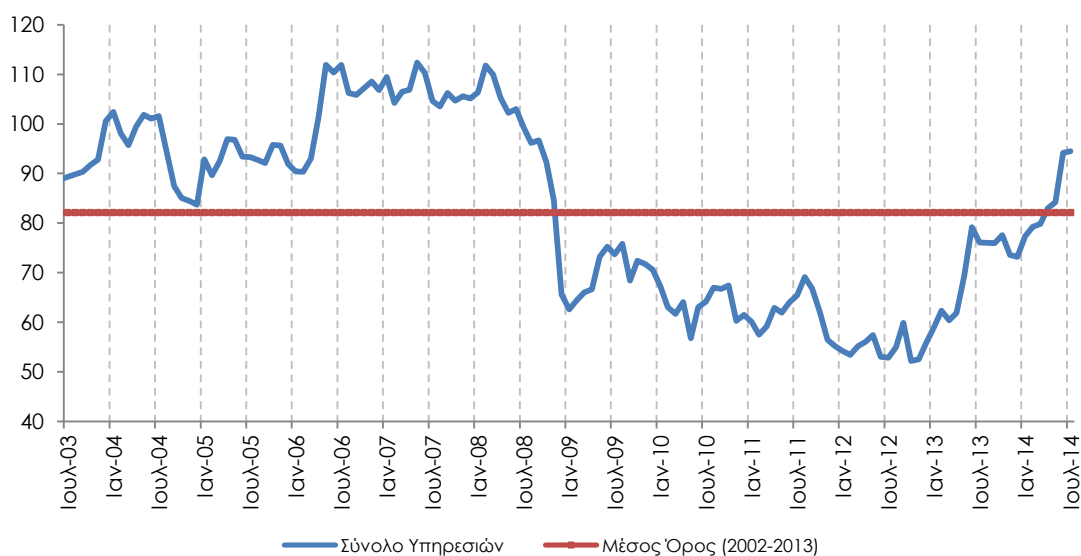
Πίνακας 5: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Υπηρεσίες

Τομέας	Ακραίες τιμές		Μέσος όρος								
	Min	Max	2002-2013	2009	2010	2011	2012	2013			
Υπηρεσίες (1998-2006=100)	53,4 Φεβ-12	122,5 γ' τρίμ. 01	82,1	70,1	63,6	61,7	54,8	70,4			
2013											
Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ	
58,9	62,3	60,4	61,9	69,3	79,2	76,1	76,0	75,9	77,6	73,6	73,2
2014											
Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ	
77,3	79,3	79,8	83,0	84,2	94,2	94,5					

Σημειώσεις: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση την κατάσταση της επιχείρησης, καθώς και τις εκτιμήσεις και τις προβλέψεις για την πορεία της ζήτησης.

Πηγή: IOBE

Διάγραμμα 5: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Υπηρεσίες
(1998-2006=100)

Πηγή: IOBE

Σε αντίθεση με τους περισσότερους κλάδους έντονα πτωτικά κινείται ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στην **Πληροφορική και Ανάπτυξη Λογισμικού**, ο οποίος και διαμορφώνεται στις 77,1 (από 100,6) μονάδες, αισθητά υψηλότερα ωστόσο έναντι του αντίστοιχου περσινού μήνα (53,6 μον.). Οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων επιδεινώνονται έντονα, με το σχετικό ισοζύγιο να φθάνει στις -5 (από +41) μονάδες, όπως και οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση (+10 από +55 μον. ο δείκτης.) και σε μικρότερο βαθμό, οι προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη ζήτηση (+10 από +14 μον. το ισοζύγιο). Από τα υπόλοιπα στοιχεία, οι προβλέψεις για την απασχόληση χάνουν 4 μονάδες, ενώ ως προς τις τιμές, το 38% των επιχειρήσεων αναμένει μείωσή τους και οι υπόλοιπες σταθερότητα. Τέλος, μειώνεται στο 19% (από 41%) το ποσοστό εκείνων που δηλώνουν απρόσκοπτη επιχειρηματική λειτουργία, με το 27% των υπολοίπων να επισημαίνει την ανεπάρκεια ζήτησης, το 43% την ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης και το 4% την έλλειψη εργατικού δυναμικού ως τα βασικά επιχειρηματικά τους κωλύματα.

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις **Χερσαίες Μεταφορές** υποχωρεί ελαφρά τον Ιούλιο, φτάνοντας στις 116,2 (από 126,5) μονάδες, σε επίπεδο πάντως ανώτερο έναντι του αντίστοιχου περσινού (86,6 μον.). Οι κύριες μεταβλητές του δείκτη, καταγράφουν μικτές τάσεις: το ισοζύγιο στις εκτιμήσεις για την τρέχουσα δραστηριότητα κερδίζει 15 μονάδες (στις +44), ενώ το ισοζύγιο στις προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη ζήτηση κινείται έντονα πτωτικά, φτάνοντας στην -1 (από +46) μονάδα. Οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση χάνουν ελαφρά έδαφος, ενώ στα υπόλοιπα στοιχεία, ο δείκτης πρόβλεψης για την απασχόληση υποχωρεί αισθητά στις -31 (από -19) μονάδες, με το ισοζύγιο στις αναμενόμενες μεταβολές των τιμών του κλάδου να διαμορφώνεται στις -33 (από -4) μονάδες. Τέλος, υποχωρεί στο 3% (από 16%) το ποσοστό των επιχειρήσεων που δηλώνει ανεμπόδιστη λειτουργία, με το 1/3 να επισημαίνει την ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης ως βασικότερο εμπόδιο, ενώ οι μισές επιχειρήσεις επισημαίνουν το ελλιπές εργατικό δυναμικό και ένα 5% την τρέχουσα οικονομική κατάσταση, ως τα βασικά επιχειρηματικά τους προσκόμματα.

ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ**Ήπια υποχώρηση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης**

Ο δείκτης καταναλωτικής εμπιστοσύνης κινείται πτωτικά τον Ιούλιο και διαμορφώνεται στις -51,0 (από -49,8) μονάδες. Η ήπια αυτή υποχώρηση στο δείκτη προκύπτει ως αποτέλεσμα της επιδείνωσης των εκτιμήσεων των νοικοκυριών ως προς την οικονομική τους κατάσταση και την οικονομική κατάσταση της χώρας, αλλά και των προβλέψεων αυτών, ενώ αντίθετα η πρόθεση για αποταμίευση και οι προβλέψεις για την ανεργία τους προσεχείς μήνες κινούνται θετικά. Όπως επισημάνθηκε και στην εισαγωγική ανάλυση για τον γενικότερο δείκτη οικονομικού κλίματος, αυτή η προσαρμογή των προσδοκιών μπορεί να εξηγηθεί εν μέρει από το γεγονός ότι σε βραχυπρόθεσμο ορίζοντα ξεκινά μια περίοδος αυξημένων φορολογικών υποχρεώσεων οι οποίες ενδεχομένως δεν είχαν πλήρως προεξοφληθεί. Σε επίπεδο χωρών, οι Έλληνες παραμένουν οι πιο απαισιόδοξοι ευρωπαίοι, ενώ ακολουθούν οι Κροάτες (-37,4), οι Βούλγαροι (-35,2), και οι Ρουμάνοι (-27,6). Ο δείκτης κινείται ανοδικά σε 13 χώρες τον Ιούνιο (από 15 τον Ιούνιο), ενώ θετικοί δείκτες καταγράφονται σε 8 χώρες: σταθερά στις σκανδιναβικές χώρες (Σουηδία, Φινλανδία, Δανία), αλλά και στην Ιρλανδία, την Ολλανδία, το Ην. Βασίλειο, την Γερμανία και τέλος την Μάλτα. Αναλυτικότερα για την Ελλάδα:

• Μικρή επιδείνωση στις προβλέψεις για την οικονομική κατάσταση των νοικοκυριών

Οι προβλέψεις των καταναλωτών για την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους τους προσεχείς 12 μήνες υποχωρούν ελαφρά τον Ιούλιο, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στη στις -40,0 (από -38,7) μονάδες. Το ποσοστό των πολιτών που αναμένουν ελαφρά ή αισθητή επιδείνωση της οικονομικής τους κατάστασης διαμορφώνεται στο 55% (από 51%), ενώ το ποσοστό εκείνων που προβλέπουν σταθερότητα μειώνεται στο 26% (από 31%). Οι αντίστοιχοι δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη διαμορφώνονται στις -1,6 και -3,1 μονάδες.

• Πτωτικά κινούνται και οι προβλέψεις για την οικονομική κατάσταση της χώρας

Οι προβλέψεις των νοικοκυριών για την οικονομική κατάσταση της χώρας τους το προσεχές 12-μηνο κινούνται επίσης πτωτικά τον Ιούλιο, με το σχετικό δείκτη να φθάνει στις -42,3 (από -36,6) μονάδες. Το 59% (από 51%) των καταναλωτών προβλέπει μικρή ή αισθητή επιδείνωση, όταν το 14% (από 17%) κρίνει το αντίθετο. Οι αντίστοιχοι δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη διαμορφώνονται στις -1,2 και -4,1 μονάδες.

• Οριακή βελτίωση στην πρόθεση για αποταμίευση

Ο δείκτης της πρόθεσης για αποταμίευση τους προσεχείς 12 μήνες διαμορφώνεται οριακά υψηλότερα τον Ιούλιο σε σχέση με τον Ιούνιο, στις -76,9 (από -77,9) μονάδες. Το 86% (από 91%) των νοικοκυριών θεωρεί μη πιθανή έως καθόλου πιθανή την αποταμίευση στο επόμενο 12μηνο, έναντι του μόλις 9% (από 7%) που τη θεωρεί αρκετά ή πολύ πιθανή. Οι αντίστοιχοι δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη βελτιώνονται επίσης ελαφρά, στις -3,7 και -7,1 μονάδες.

• Μικρή επιδείνωση στις προβλέψεις για την πορεία της ανεργίας

Ο δείκτης πρόβλεψης για την εξέλιξη της ανεργίας τους προσεχείς 12 μήνες επιδεινώνεται ελαφρά τον Ιούλιο, κινούμενος στις +44,6 (από +45,8) μονάδες. Το ποσοστό των νοικοκυριών που προβλέπει αισθητή άνοδο μειώνεται στο 35% (από 43%) και ένα 19% (από 18%) των ερωτηθέντων αναμένει σταθερότητα. Οι αντίστοιχοι δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη ωστόσο μεταβάλλονται θετικά, διαμορφούμενοι στις +15,5 και +19,2 μονάδες.

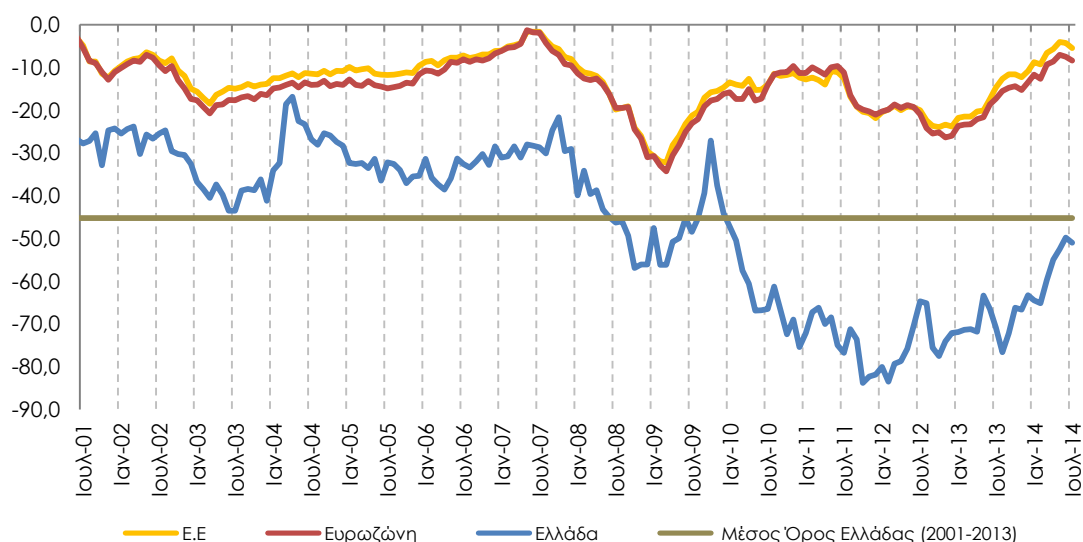
Πίνακας 6: Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτών (εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)

Περιοχή	Ακραίες τιμές		Μέσοι όροι									
	Min	Max	2001-2013	2009	2010	2011	2012	2013				
ΕΕ-28	-31,9 Μαρ-09	0,8 Ιαν-01	-13,2	-23,1	-13,2	-15,5	-21,4	-16,4				
Ευρωζώνη	-34,2 Μαρ-09	1,0 Ιαν-01	-14,5	-24,8	-14,2	-14,3	-22,3	-18,6				
Ελλάδα	-83,8 Οκτ-11	-16,9 Απρ-04	-45,2	-45,7	-63,4	-74,1	-74,8	-69,3				
Περιοχή	2013											
	I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
ΕΕ-28	-21,8	-21,5	-21,5	-20,3	-20,1	-17,4	-14,7	-12,7	-11,6	-11,6	-12,3	-10,9
Ευρωζώνη	-23,7	-23,4	-23,3	-22,1	-21,7	-18,7	-17,3	-15,5	-14,8	-14,4	-15,3	-13,5
Ελλάδα	-71,9	-71,4	-71,2	-71,8	-63,4	-66,5	-70,9	-76,6	-72,2	-66,2	-66,7	-63,3
Περιοχή	2014											
	I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
ΕΕ-28	-8,8	-9,3	-6,6	-5,7	-4,1	-4,3	-5,5					
Ευρωζώνη	-11,7	-12,7	-9,3	-8,6	-7,1	-7,5	-8,4					
Ελλάδα	-64,5	-65,2	-59,7	-55,0	-52,5	-49,8	-51,0					

Σημείωση: ο Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτών υπολογίζεται με βάση τις προβλέψεις για τη γενικότερη οικονομική κατάσταση της χώρας, την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους, την πρόθεση αποταμίευσης και την πρόβλεψη για την ανεργία. Οι προβλέψεις κινούνται στο διάστημα +100 (όλοι προβλέπουν αύξηση) έως -100 (όλοι προβλέπουν μείωση) και εμφανίζονται ως διαφορές θετικών-αρνητικών απαντήσεων. Αρνητική διαφορά σημαίνει ότι το ποσοστό αυτών που προβλέπουν μείωση κάθε μεγέθους υπερτερεί του ποσοστού όσων προσδοκούν αύξηση και αντίστροφα.

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

Διάγραμμα 6: Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτών (εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

• **Περαιτέρω βελτίωση στις προβλέψεις για μείζονες αγορές**

Η πρόθεση των καταναλωτών για σημαντικές αγορές τους προσεχείς 12 μήνες (επίπλων, ηλεκτρικών συσκευών κ.λπ.) βελτιώνεται περαιτέρω τον Ιούλιο, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται κατά 4 μονάδες υψηλότερα, στις -54,9 μονάδες. Το 60% (από 65%) των καταναλωτών προβλέπει ότι θα προβεί σε λίγο ή πολύ λιγότερες δαπάνες, ενώ ένα 2% αναμένει εκ νέου ότι οι δαπάνες του θα αυξηθούν λίγο ή πολύ. Οι ευρωπαϊκοί δείκτες παραμένουν στις -20,8 και -22,6 μονάδες σε ΕΕ και Ευρωζώνη αντίστοιχα.

• **Πτωχική τάση τιμών στις προβλέψεις των καταναλωτών**

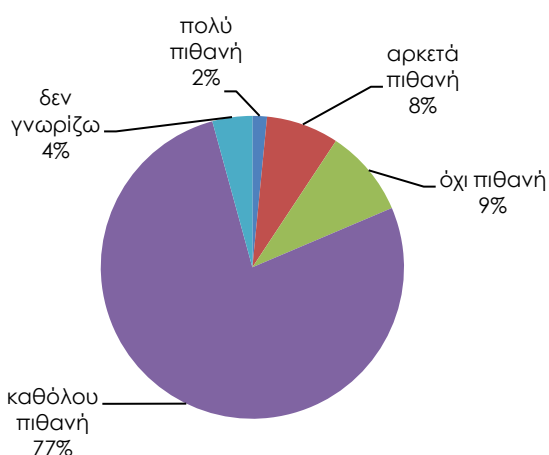
Ο αρνητικός δείκτης πρόβλεψης μεταβολών των τιμών τους προσεχείς 12 μήνες του Ιουνίου διευρύνεται περισσότερο τον Ιούλιο, φθάνοντας στις -4,7 μονάδες. Το 1/3 των ερωτώμενων νοικοκυριών προβλέπει αύξηση τιμών με τον ίδιο ή ταχύτερο ρυθμό, ενώ ένα 39% αναμένει σταθερότητα. Οι αντίστοιχοι δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη παραμένουν στις +11,0 και +8,7 μονάδες.

• **Μικρή αύξηση του ποσοστού εκείνων που δηλώνουν ότι «αντλούν από τις αποταμιεύσεις τους»**

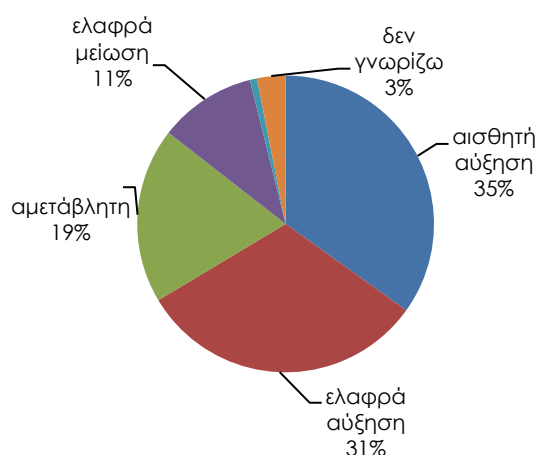
Μικρές μεταβολές καταγράφονται στις εκτιμήσεις για την τρέχουσα οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού: το ποσοστό των καταναλωτών που δηλώνει ότι «μόλις τα βγάζει πέρα» μειώνεται αισθητά στο 55%, ενώ το ποσοστό εκείνων που αναφέρουν ότι αντλούν από τις αποταμιεύσεις τους διευρύνεται στο 14% (από 10%). Οι καταναλωτές που δηλώνουν ότι αποταμιεύουν λίγο εκφράζονται και πάλι από ένα 9%, ενώ, τέλος, όσοι αναφέρουν ότι έχουν χρεωθεί αυξάνονται ελαφρά στο 21% του συνόλου.

Διάγραμμα 7: Βασικοί Δείκτες έρευνας καταναλωτών το επόμενο 12μηνο

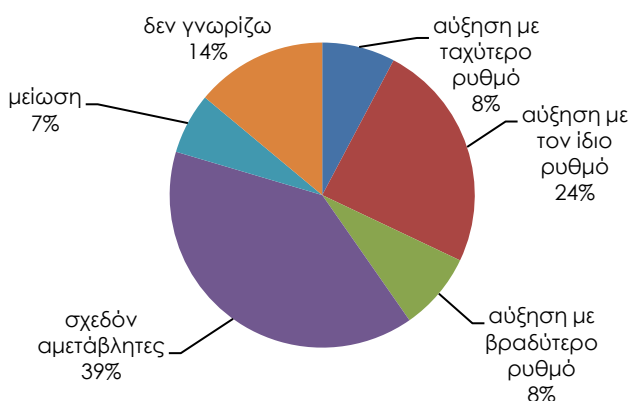
ΠΡΟΘΕΣΗ ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΗΣ

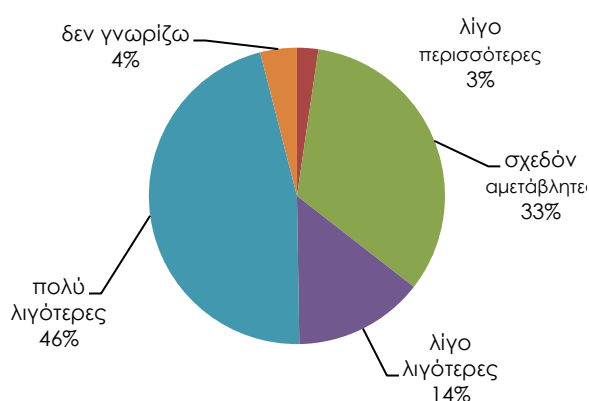
ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ

ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΤΙΜΩΝ

ΠΡΟΘΕΣΗ ΓΙΑ ΜΕΙΖΟΝΕΣ ΑΓΟΡΕΣ

Πηγή: IOBE

Τον Ιούλιο, στην έρευνα καταναλωτών εξετάζονται **τρία επιπρόσθετα ζητήματα** σε τριμηνιαία βάση, τα οποία εξειδικεύουν ακόμα περισσότερο την πρόθεση για μείζονες αγορές διαρκών καταναλωτικών αγαθών (αυτοκίνητο, κατοικία) και έχουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον ως πρόδρομοι δείκτες για την ιδιωτική κατανάλωση. Αναλυτικότερα:

- Μικρή άνοδος στη μέτρηση Ιουλίου σε σχέση με εκείνη του Απριλίου καταγράφεται στην πρόθεση αγοράς αυτοκινήτου εντός των επόμενων 12 μηνών, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις -89,9 μονάδες (από -92,4). Οι σχετικοί δείκτες στην ΕΕ και την Ευρωζώνη βελτιώνονται ελαφρά, στις -71,5 και -74,7 μονάδες αντίστοιχα. Το 2,6% των Ελλήνων δηλώνει ότι είναι πιθανό να αγοράσει αυτοκίνητο εντός 12μήνου.
- Οριακή υποχώρηση καταγράφει τον Ιούλιο η πρόθεση για αγορά ή κατασκευή κατοικίας εντός των επόμενων 12 μηνών, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις -95,6 μονάδες. Η επίδοση αυτή παραμένει δυσμενέστερη από τους αντίστοιχους ευρωπαϊκούς δείκτες, οι οποίοι οριακά βελτιώνονται και διαμορφώνονται στις -87,5 και -89,2 μονάδες σε ΕΕ και Ευρωζώνη. Και σε αυτήν την περίπτωση, το 1,3% των νοικοκυριών δηλώνει ότι ίσως προβεί σε αγορά/ κατασκευή κατοικίας τον επόμενο χρόνο.
- Σημαντική βελτίωση καταγράφεται στην πρόθεση πραγματοποίησης σημαντικών δαπανών για βελτίωση / ανανέωση της κατοικίας εντός των επόμενων 12 μηνών τον Ιούλιο, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις -76,9 (από -88,9) μονάδες. Οι ευρωπαϊκοί δείκτες βελτιώνονται οριακά, στις -54,6 στην ΕΕ και στις -58,0 μονάδες στην Ευρωζώνη. Το ποσοστό των νοικοκυριών που δηλώνουν ότι δεν είναι καθόλου πιθανό να πραγματοποιήσουν σημαντικές δαπάνες αυτού του είδους το επόμενο διάστημα μειώνεται στο 88% (από 95%), ενώ στο 9% (από 3%) διαμορφώνεται το ποσοστό όσων δηλώνουν ότι είναι αρκετά ή πολύ πιθανό να βελτιώσουν ή να ανανεώσουν την κατοικία τους.